

MAGYAR MOLNÁR

a magyar malomipar érdekeinek szakközlönye

az Országos Magyar Malom-Egyesület hivatalos lapja.

Megjelenik belenként vasárnap	Előfizetési ára: évenként 10 frt. félévre 5 frt. Hirtelének részbenly azert.	Szerkesztője és kiadója: Budapest V., Erzsébet-tér 19.
----------------------------------	--	---

BUDAPEST, 1891. JANUÁR HÓ 18.

TARTALOM: Az agrár-vámok hatása. — Nagybritannia mezőgazdasági állománya. — A Frank Beállítás rovarköltsége. — A malomgyártásnak kiszámítása. Nemzetközös gabonavámok. — Törvénytervezet. — Külpolitikai, kereskedelmi és forgalmi. — Statisztika. — Élelmi tudósítások. — Hirdetések.

Az agrár-vámok hatása. *)

A világgazdaság jelenlegi állása mellett, melyben az egész világ a gabonakészleteket oda nyitja, hol a gabonának éppen legjobb a kelendőssége, hol tehát nincsen elegendő mennyiségű gabona, — ma nap 3—5 márkányi tetelű gabonavámok a gazdának éppen nem nyújtanak elegendő biztosítékot kelő rentabilitására; sőt még oly országban is, mely nem termeli a gabonát a szükséges mennyiségben, nem nyújtja a biztosítékot arra nézve, hogy az utólagra elérhető ártalálék vajjon felleg-e a gabonagyártás gazdaságosságát megalapít, hogy igen magas vám nyújthatna ezen biztosítékot, vagy pedig oly rendszer is, melyben a vám a gabonakereskedés alkalmazkodik, — amde maguk az agráriusok sem akarják ezen eszközök javaslatba hozni, mert ily határolások szerfölött talán ők maguk is visszarettennek. A tulajdosok nagy vagy az alkalmazkodó vának behozatala éppen legbiztosabb mód volna a gabonavámoknak egy es mindenkori való kiirtására, mert a nyomás, melyet ily rendszabály a fogyasztásra kifejtene, akkora volna, hogy a fogyasztó nép azt sokáig bizony é nem viselhetné.

Ha a gabonavámok hatásait konstataálni akarjuk, mindenképpel különbséget kell tennünk oly országok közt, melyek gabonaszükségeit csak felekez és talán ezenfelül még exportálnak, mint Ausztria-Magyarország, és olyanok közt, melyek gabonaszükségeit kielégésére külföldi gabonának bevételére szorultak. Gabonában bővelkedő, tehát exportáló országokban a gabonavám a gabonakereskedés emelését — tehát a vának fizetlét — legfőképp a határoknak elérhető helyenkint. Minden ország földrajzi viszonyainál fogva akkép alakul, hogy az ország egyes vidékei könnyebben és olcsóbban szerzhetik meg maguknak szükségleteiket a szomszédos országból, mint az anyaország bevételei; ennek megvilágítására nem is szükséges éppen a tengerparti városok kivételével helyzetere utalni, hol, mint pl. Triest és Fiume, orosz buza olcsóbban kapható, mint magyar; az országhatárok és az országos közlekedés járatok in eleri sorban tekintetbe, mint oly tényezők, melyek a külföldi gabona vonzását lehetővé teszik. Ilyen vidékekre nézve a gabonavám e szerint változtatásig földmői a gabona árat, meg pedig akár a külföldi gabona bevételre folytatódik, akár a helyi vidékek, melyek addig éppen a külföldi konkurrencziája folytan

*) I. lapunk nullt számát.

UNGARISCHER MÜLLER

Zeitschrift für die Interessen der ungarischen Mühlenindustrie

offizielles Organ des Ung. Landes-Mühlen-Verbandes

Erscheint wöchentlich Sonntag	Pränumerationspreis: anzujährlich fl. 10, halbjährlich fl. 5. Besende nach Tarif	Redaktion und Administration: Budapest V., Elisabethplatz 19.
----------------------------------	--	---

BUDAPEST, 18. JÄNNER 1891.

INHALT: Die Wirkung der Agrarzölle. — Das Mehligeschäft Grossbritanniens im Jahre 1890. — Die Häflingel Frank Beall's. — Gewinnsberechnung in Mühlen. — Die Getreidezölle Deutschlands. — Tarifverträge. — Vermischtes. — Handel und Verkehr. — Statistik. — Marktberichte. — Inserate.

Die Wirkung der Agrarzölle. *)

Getreidezölle können bei dem jetzigen Stand der Weltwirtschaft, bei welchem die ganze Welt mit Getreidevorräthen dorthin nivellirt, wo eben das Getreide am besten Absatz findet, also wo Getreide nicht in hinlänglicher Menge vorhanden ist, mit einem Satze von 3—5 Mark dem Landwirthe gar keine Gewähr für sichere Rentabilität bieten; sie können ihm nicht einmal die Sicherheit selbst in einem das notwendige Getreide nicht in voller Menge produzierendem Lande geben, dass er seine Waare im eigenen Lande bis zur Höhe des Getreidezölles theurer verkaufen könne; vielleicht könnte das System, bei welchem sich der Zoll nach dem Preise des Getreides richtet, oder ein sehr hoher Zoll diese Sicherheit bieten, allein die Agrarier selbst werden kaum dieses Mittel in Vorschlag bringen, denn es ist ihnen vielleicht selbst lange vor solchen Machtmitteln. Die Einführung eines zu grossen Zölles oder der gleitenden Zölle wäre das sicherste Mittel, die Getreidezölle aus der Welt zu schaffen, denn der Druck, den solche Massregel auf den Consumtion, ist eben so gross, dass die Bevölkerung denselben lange nicht auszuhalten vermöge.

Wenn die Wirkung der Getreidezölle constatirt werden soll, so muss vor allem andern ein Unterschied gemacht werden zwischen Ländern, welche ihr Getreidebedürfniss selbst decken und vielleicht auch noch exportiren, wie Oesterreich-Ungarn, und zwischen solchen, welche zur Deckung ihres Getreidebedürfnisses der Einfuhr fremder Getreide bedürfen. In getreidefreien, also in exportirenden Ländern kann der Getreidezoll die Erhöhung des Getreidepreises — also das Hauptziel der Zölle — höchstens an den Grenzen, stellenweise hervorbringen. Jedes Land ist infolge seiner geographischen Verhältnisse so beschaffen, dass gewisse Strecken des Landes vom Nachbarlande aus leichter und billiger versorgt werden können als vom Innern des Landes selbst; man braucht hier nicht auf exceptionelle Verhältnisse der Seestädte zu weisen, wo, wie z. B. in Triest und Fiume, russischer Weizen billiger zu haben ist als ungarischer; es sind hier namentlich die Landesgrenzen und der Landesverkehr, welche die leichtere Attraction des ausländischen Getreides ermöglichen. Der Getreidezoll wird somit für

*) S. die vorige Nummer unseres Blattes.

gabonákkal nem jöttek el a határokig, termékeikkel ezáltal a határnelküli piacokat is felkeresik. Azonban ezen helyi vidékek az egész országhoz irányítva oly csekély kiterjedést és szükségletét az ország szükségletehez képest oly kicsiny, hogy ez irányban is csak csekély lehet a gabonavámok áremelő hatása.

Nagynyi és egészen ily országban a gabonavámoknak nincs az a hatása, hogy az árakat felemeljék. Az exportáló ország a beföldön is a világpiaczerint szabályozza az árakat; ha más országok a világpiaczerint gabonával elárasztják, ha más exportországokban jó aratások voltak és e szerint az árak a világpiaczerint leszálltak, akkor minden exportország fel fogja szállítani az árakat a hazai konzum számára is, akár vámentesen vehetik be a gabonát, akár nem. — akár biztosítva látja magát a gazdát az agrár vámon által, akár nélkülözli azokat. Nem olyan áru a gabona, mely évekig ott heverhet a raktáron fölhalmozva; a készletnek, a termésnek az a célja, hogy eladassék; mesterséges árfokozások az árúmak visszatartása által hosszabb időre lehetetlenek; ezen helyzetben a gabonavámok épenegészen semmi hatása nincs; mert a gabona árának ilyenkor le kell szállania, nem azért, mert külföldi gabonát behoznak, vagy behozhatnak, hanem azért, mert a világpiaczerint a beföldi termékek csak olcsón adhatunk túl; de épen, mivel ott csak kisebb kelendőségben részesül, nem keresi fel a világpiaczerint mindaddig, míg a legközelebb fekvő hazai piacot egészen nem okkupálja, és itt az árakat azon névszóra nyomja le, melyen a világárrakkal ugyanazon fokon áll. Az agráriusoknak e szerint a gabonában bővelkedő országokban semmi előnyük sincs; áremelkedés be nem következik, és a viszonyok, melyeket ezen vámok a határnelküli vidékeken teremtenek, oly ártalmatlan természetűek, hogy a nemzetgazdaság szempontjából tekintetbe nem vehetők.

Ily országokban, különösen akkor, ha ezen országok földrajzi fekvésöknél fogva gabonatermelő és gabonafogyasztó országok között vannak elhelyezve, mint ez Ausztria-Magyarországra nézve áll, a gabonavámok magukra a gazdákra nézve is károsak. Hármily paradoxon hangozzék is ez, mégis könnyen kimutatható, mily égeszsegetlen viszonyok fejlődnek, ha ilyen országokban a gabonavámok vannak behozva. Egy gabonáexportáló ország, mely termelő és fogyasztó országok között fekszik, a dolog természeténél fogva arra van hivatva, hogy a gabonaforgalmat vezesse, és ezen forgalom nemcsak az otthon termelt és a beföldi konzum után megmaradó gabonára szorítkozik, hanem kiterjed mindazon gabonákra, melyek az országok keresztül a világpiaczerint felé tartanak. Míg ezen országban tehát egyrészt a termelő szomszéd-országok kinalatai összpontosulnak, addig másrészt a fogyasztó szomszédállományok itt jelennek meg vásárlás végett. Addig, míg a vámszabadság tart, itt a legkülön-

dise Gegenden den Preis des Getreides höchst wahrscheinlich erhöhen, und zwar, ob nun auch fernerhin das ausländische Getreide zur weiteren Einfuhr gelangt, oder ob inländische Gegend, welche bisher an die Grenze des Landes mit ihrem Getreide eben infolge der Konkurrenz des Auslandes nicht gelangen konnten, ihre Produkte jetzt dort an den Markt bringen. Allein diese Localgegenden sind im Verhältnisse zum ganzen Lande von so geringer Extension, und ihr Bedarf im Vergleich zum Bedarf des Landes so klein, dass die preisbehaltende Wirkung der Getreidezölle auch in dieser Richtung nur gering sein kann.

In grossen und ganzen haben die Getreidezölle in einem solchen Lande nicht die Wirkung, die Preise zu heben. Ein exportirendes Land regelt die Preise auch im Inlande nach dem Weltmarkt; wenn andere Länder die Weltmärkte mit Getreide überfluthen, wenn in anderen Exportländern gute Ernten waren und somit die Preise auf den Weltmärkten niedrig sind, da muss jedes Exportland, ob Getreide zollfrei eingeführt werden kann oder nicht, ob nun der Landwirth sich durch Agrarzölle geschützt sieht oder dieselben vermisst, die Preise auch für den einheimischen Konsum herabsetzen. Getreide ist eben keine Waare, die sich auf Jahre hindurch aufspeichern liesse; der Vorrath, die Ernte muss verkauft werden; künstliche Preissteigerungen durch Zurückhalten der Waare sind auf lange Zeit nicht möglich; der Getreidezoll hilft in dieser Situation absolut nichts; denn der Preis des Getreides muss fallen, nicht deshalb, weil ausländisches Getreide in das Land kommt oder kommen kann, sondern weil das inländische Product auf den Weltmärkten nur billig abgesetzt werden kann; nachdem es aber zum Theil dort zu billigen Preisen abgesetzt worden muss, geht es nicht früher auf die Weltmärkte, bis es den nächstgelegenen heimischen Platz gänzlich occupirt und auch hier den Preis auf das Niveau herabgedrückt hat, dass es mit den Weltpreisen auf gleicher Stufe stehe. Die Agrarier haben also in Ländern, welche Getreideüberschuss beitzeln, an den Getreidezöllen gar keinen Vortheil: eine Preissteigerung erfolgt nicht, und die Verhältnisse, welche diese Zölle in den Grenzgegenden hervorruhen, sind von so untergeordneter Natur, dass dieselben vom Standpunkte der Nationalwirtschaft nicht zu berücksichtigen sind.

In solchen Ländern sind Getreidezölle, namentlich dann, wenn diese Länder infolge ihrer geographischen Lage zwischen Getreide produzierenden und Getreide konsumirenden Ländern zu liegen kommen, wie dies bei Oestreich-Ungarn der Fall ist, selbst für die Landwirthe schädlich. So paradox auch dies klingen mag, allein es lässt sich leicht beweisen, wie ungesund die Verhältnisse sich gestalten, wenn in solchen Ländern Getreidezölle eingeführt werden. Ein Getreideexportland, welches zwischen produzierenden und konsumirenden Ländern liegt, ist der Natur der Sache nach gleichzeitig dazu berufen den Getreidehandel zu führen, und dieser Handel begnügt sich nicht allein mit dem im Lande erzeugten und über den inländischen Konsum verbleibenden Getreide, sondern erstreckt sich auf alle jene Getreide, welche durch das Land den Weg auf die Weltmärkte finden können. Es konzentriren sich daher in diesem Lande alle produzierenden Länder mit dem Angebot, und es erscheinen die konsumirenden Länder hier mit ihrer Nachfrage. Solange die Getreidezollfreiheit herrscht, können die Getreide aller Länder hier aufgestapelt werden, es können hier die nöthigen Mischungen für verschiedene Anforderungen des Weltmarktes gemacht werden, es

házból országok terményei felhalmozhatók, itt a világpiac különböző igényeinek megfelelő szükséges elegyítések e-zközölbőltek, itt oly gabonaszállományok melyek talán penziány miatt elhamarkodva küldetlek a világpiacra, és melyek talán megjelenésökkel az árakat messzeesegesen és ok nélkül lenyomták, egy időre visszatartatások és ily módon az ár rendes kerekvágásáól való közökkenek eleje vehető. A kereskedés ezen szabad folyása mellett a belföldi gabonamennyek is könnyebben lehet aztán vásárra hozni; mert mind nagyobb válsághely kereskedése, minél fokozottabb mértékben fejlődik az, annal biztosabb ott a kerek-ökre való kílátás. Hisz valamely nagyobb piacot e'nyve öpen abban is áll, hogy a keresők itt összpontosulnak, hogy a keresők ide fordulnak, mert az a meggyözödségök, hogy itt nagyobb, többoldalabb, változatosabb kínálattal fognak találkozni. Ha a gabonakereskedő tudja, hogy egy és ugyanazon piacon magyar, orosz é román búzát találhat egyidejűleg, akkor ezen piacot bizonyára nagyobb kedvel fogja látogatni, mint ha csak magyar búzát találna ottan. Sőt igen gyakran meg olyan vevő is, ki orosz vagy román piacon jár, nem is jöhet azon helyzetre, hogy magyar búzát vásárolhasson. A nagykereskedés mindig a gabonamennyek többletéséget keresi és ha ezeket egy piacon egyesítve találja, a belföldi árucikknek bizonyára sokkal több kílátása van a kelendőség, mint ha e piacon kizárólag csak belföldi árú kínálának. A belföldi buza, a belföldi gabona kelendősége é szerint nagyobb lesz, a belföldi termény nagyobb intenzitású érvényesül az árakulásában és é szerint kedvezőbb fogadtatásra számíthat.

A gabonavámok behozatala által elesik azon előnyöknek nagy része, melyek a különböző exportországok gabonamennyek összpontosításából a kereskedés és a f-nyes számarú kínálkozának; ambar a vámtervényhozás az ugynevezett transzitraktárak által a vám alá vevendő kílúffil árval való szabad forgalmat tovább is igyekszik fenntartani, amde a kereskedő, a ki tudja, hogy a vámot azon esetre is kell megfizetnie, ha árját nem is viheti a kílúffire, ezental nem fogja magát a szabad mozgás könyűségével arra elhatározni, hogy idegen árakat importáljon, raktározások és felhalmozzon; a transzitraktárak barnily szabadelvűségü kezeléséből tetemes költségek fognak érdeni és a nagy összegek, melyek fölött a kereskedés előlött rendelkezik, megszűnnek, meg nem jelennek többé.

Egy pillantás az osztrák-magyar monarchia összes gabonabevételekre és átvitelére a gabonavámok hatását eléggé feltünteti.

	Gabona bevétele	Gabona és hüvelyesek átvitele
1877	5.287.000 q	3.515.000 q
1878	4.803.000 "	2.991.000 "
1879	5.213.000 "	782.000 "
1880	7.862.000 "	632.000 "
1881	6.539.000 "	526.000 "
1882	6.627.000 "	1.438.000 "
1883	5.281.000 "	1.582.000 "
1884	5.547.000 "	1.430.000 "
1885	6.401.000 "	1.369.000 "
1886	6.594.000 "	794.000 "
1887	2.156.000 "	1.231.000 "
1888	938.000 "	1.963.000 "

(Folytatás köv.)

können Getreidesendungen, welche vielleicht aus Mangel an Geld überstürzt auf dem Weltmarkt erscheinen und hiedurch die Preise künstlich und ohne Grund drücken würden, für einige Zeit zurückgehalten und auf diese Weise der Preis auf seinem richtigen Niveau erhalten werden. Durch diese freie Gebahrung des Handels wird es dann möglich, auch die inländischen Getreidegattungen leichter auf den Platz zu bringen; denn je größer irgendwo der Handel ist, je entwickelter sich derselbe entaltet, desto sicherer kann derselbe der Nachfrage sein. Die Vorzüge eines grossen Marktes bestehen eben auch darin, dass die Nachfrage sich hierher konzentriert, die Nachfrage sich hierher wendet, weil man die Überzeugung hat, dass sich hier ein grösseres, mehrseitiges, vielfältigeres Angebot findet. Wenn ein Getreidehändler weiss, dass er auf ein und demselben Markte ungarischen, russischen und rumänischen Weizen gleichzeitig haben kann, dann wird er diesen Markt mit grösserer Kauflust beschauen, als wenn er nur ungarischen findet, und sehr oft wird selbst derjenige, der russischen oder rumänischen Weizen sucht und ihn auf ungarischen Markte treffen kann, auf diesen letzteren Markt infolge der Konjunkturen ungarischen Weizen und nicht russischen oder rumänischen kaufen, während er, wenn er direkt russische oder rumänische Märkte besucht, gar nicht die Möglichkeit des Einkaufes von ungarischen Weizen haben kann. Der Grosshandel sucht eben verschiedene Sorten und findet er dieselben auf einem Markte, so wird der inländische Artikel gewiss mehr Chancen des Verkaufes haben, als wenn nur inländische Waare ausboten wird. Die Verkiüfflichkeit des inländischen Weizens, des inländischen Getreides wird daher grösser, die inländische Waare tritt mit stärkerer Intensität in die Preisbildung der Waare ein und kann daher auch auf grösseren Absatz rechnen.

Mit der Einführung der Getreidezölle entfällt ein grosser Theil der Vortheile, welche Handel und Production aus der Konzentzierung der Getreidesorten verschiedener Exportländer haben; es trachtet zwar die Zollgesetzgebung durch Einführung der sogenannten Transitlager den freien Verkehr mit der zu verzellenden ausländischen Waare auch weiter aufrechtzuerhalten, allein der Handel, der da weiss, dass, wenn er die Waare nicht ins Ausland führen kann, der Zoll dann doch entrichtet werden muss, wird sich von nun an nicht mehr mit der Leichtigkeit der freien Bewegung dazu entschliessen, fremdes Getreide zu importieren, zu lagern, aufzustapeln; es werden Kosten erwachsen, welche die Handhabung der noch so liberal gestatteten Transitlager mit sich führt, und die grossen Summen, über die der Handel früher verfügte, die hören auf, die erscheinen nicht.

Ein Blick auf die Gesamteinfuhr und auf die Durchfuhr von Getreide der österreichisch-ungarischen Monarchie wird die Wirkung der Getreidezölle hinlänglich zeigen.

In den Jahren	Einfuhr von Getreide	Durchfuhr von Getreide und Hülsenfrüchten
1877	5.287.000 q	3.515.000 q
1878	4.893.000 "	2.991.000 "
1879	5.213.000 "	782.000 "
1880	7.862.000 "	632.000 "
1881	6.539.000 "	526.000 "
1882	6.627.000 "	1.438.000 "
1883	5.281.000 "	1.438.000 "
1884	5.547.000 "	1.430.000 "
1885	6.401.000 "	1.369.000 "
1886	6.461.000 "	3.369.000 "
1887	2.504.000 "	764.000 "
1888	2.156.000 "	1.231.000 "
	938.000 "	1.963.000 "

(Fortsetzung folgt.)

	Feltelezett szükséglet 280 fontos zsák	Bevitel zsák	Belföldi termelés zsák
1887	31 800,000	7,323,000	24,577,000
1888	31 950,000	6,765,000	25,185,000
1889	32 100,000	5,880,000	26,120,000
1890	33 250,000	6,175,000	26,075,000

E jelentésből a következő körülményt vesszük ki: Az elsőrendű angol liszt alapára 1891-ben 36, 1890-ben pedig 33-mal van megadva, tehát 3 sh emelkedést mutat százonként, szintegy a másodrendű liszt ára is magasabb; az amerikai patentlisztnek ellenben az előző évhez viszonyítva egy kis csökkenést mutatnak, míg a bakereké valánival magasabb áron kelnek. Teljesen megmagyarázhatlan a magyar lisztnek ezen áremelkedések dacára 4 sh-ig való ársökkenése, és még e mellett is malmaink kivétele Nagybritanniába csaknem teljesen megakadt. Nagy szükség volna, ezen belangoló jelenség okait alapos vizsgálatnak alávetni.

A Frank Beall-féle rovatkálás

nagyon terjed Francziországban, a mi kivált az ismert párisi Brault, Teisset és Gillet, gépgyár és malomberendező cégé áradozásának köszönhető. Tudvalevőleg ezen rovatkálás csak az első két vagy három darálásnál használati, míg a további darálásra az előző rovatkálás megmaradhat, és továbbá, hogy ezen rovatkálás bármilyen hengerezésként egyaránt alkalmazható, a nélkül, hogy a berendezésnél valamit változtatni kellene. Olvasónk előtt ismeretes, hogy ezen rendszernél a hengerek fűrészalakú rovatkálók kapnak, hosszú láttalppal, még pedig oly formán, hogy a lassan járó henger rovatkáinak háta kétszer oly hosszú, mint a gyorsan járó; a lassu henger rovatkáinak háta vagyis a ferde lapja szerint 6 kis rovatkával, a gyorsé pedig 3 kis rovatkával láttatnak el, úgy hogy a lassan járó hengeren 6 kis és 1 nagy, a gyorsan járó hengeren pedig 3 kis és 1 nagy vágás van. Francia és amerikai lapok a következő előnyök emelik ki, állítólag saját tapasztalataik alapján: hogy ezen rendszer a hiányos és nem kedvelt *hossú gépek nélkülönvőhetők*, hogy ezen rovatkálással kevesebb átmenettel (azaz töréssel) több és a mellett szebb darát kapunk s a mellett szép örcg körpárt. A legnagyobb malomok egyikének igazgatója Minneapolishan ezt a következőképen tartja magyarázatának: az előző hengerezékekben a lassan járó henger rovatkái a galonaszemeket visszatarjták, míg a mellettük elsőző gyorsan járó henger rovatkái a galonaszemeknek helyén vagyis kérgén való horzsolódásuk következtében az ismert sárgás port idézik elő, mely tudvalevőleg a liszthe keveredik, melyből nincs mód azt kiválasztani. Beall-féle rovatkálásnál a gyorsan járó henger nem horzsolja a galona kérgét, ennek folytán nem képződik sárga por, úgy hogy a lisztek okvetlenül világosabbak kell lennie.

Az előző franczia molnárok szintén osztják e véleményét, úgy, hogy az ismert corbeli és pantini malomok, Páris mellett, a Beall-féle rovatkálás behozatalát elhárították.

Egy előző magyar molnár hasonlóképen azt bizonyítja, hogy a Beall-féle rovatkálás, a közönséges rovatkálással szemben, sok előnyt nyújt, de ő mindamellett ama véleményen van, hogy egészen vége ezen rovatkálás inkább a félmű és sima-örvénál alkalmazható. Ennek ellenében a *Meunerie Francaise* utolsó számában egy párisi molnár az utóbbi időben ottan megéjtett kísérletek alapján ezen rovatkálás előnyeit a következőkben ísszegezi:

1. A malom munkaképessége nagyobb lesz a meglévő erő változtatása nélkül.

	Angenommener Bedarf Sack 280 lbs	Import Sack	Heimische Production Sack
1887	31,800,000	7,323,000	24,577,000
1888	31,950,000	6,765,000	25,185,000
1889	32,100,000	5,880,000	26,120,000
1890	32,250,000	6,175,000	26,075,000

Wir finden in diesem Berichte folgenden auffälligen Umstand: Der Grundpreis für die englisches Mehl ist pro 1891 mit 36, pro 1890 mit 33 angegeben, zeigt also einen Aufschlag von 3 sh pr. Sack, ebenso ist englisches Ha höher; amerikanisches Patents dagegen zeigen ein kleines Absinken im Verleiche zum Vorjahre, während Bakers um eine Kleinigkeit höher bezahlt werden. Einen ganz unerklärlichen Preisrückschlag von 4 sh bekunden trotz dieser Preissteigerungen ungarische Mehle, und selbst trotz desselben ist der Absatz unserer Mühlen nach Grossbritannien nahezu im Stocken gerathen. Es wäre dringend geboten, die Ursachen dieser betrübenden Erscheinung einer eingehenden Prüfung zu unterziehen.

Die Riffelung Frank Beall's

nach in Frankreich grosse Fortschritte und erweisen sich die Herren Brault, Teisset & Gillet, Maschinenfabrik und Mühlenbau-Anstalt in Paris, als eifrige Apostel dieses Systemes. Bekanntlich werden diese Riffeln nur bei den 2 oder 3 ersten Passagen angewendet und sind bei jedem Walzenstül-Systeme anzuwenden, während für die übrigen Durchgänge die bisherige Riffelung beibehalten werden kann, ohne wesentliche Modification des Mahlverfahrens.

Wie es unseren Lesern bekannt sein dürfte, erhalten die Walzen nach diesem System eine schiegenanförmige Riffelung mit langem Rücken, so zwar, dass der Rücken der Riffeln der langsam gehenden Walzen zweimal so lang ist, als der Rücken der Riffeln der schnellgehenden Walze; der Rücken, d. h. die schräge Fläche der Riffeln der langsamen Walze wird dann mit 6 kleinen Riffeln, der Rücken der Riffeln der schnellgehenden Walze mit 3 kleinen Riffeln versehen, oder mit anderen Worten: die langsam gehende Walze hat je 6 seichte und 1 tiefe Riffel, und die schnellgehende je 3 seichte und 1 tiefe Riffel. Französische und amerikanische Fachblätter rühmen diesem Systeme nach — angeblich auf Grund eigener Erfahrungen und vorliegender Zeugnisse von Müllern —, dass in erster Linie die unvollkommenen *Spaltmaschinen entbehret* werden, dass diese Riffelung bei weniger Passagen mehr und schöner Grisse erzeugt und dass man sehr breite Kleie erhält. Der Director einer der grössten Mühlen in Minneapolis glaubt dies in folgender Weise erklären zu können: Die Riffeln der langsam gehenden Walze halten die Getreidekörner zurück, während die Riffeln der vorbereitenden, schnellgehenden Walze durch Reibung an der Schale den bekannten gelben Staub erzeugen, welcher dann unmöglich aus dem Mehle gezogen werden kann, während bei den Walzen mit Beall'scher Riffelung ein Schließen und die Staubbildung nicht stattfinden kann, das Mehl daher unbedingt weisser wird.

Dieser Ansicht schliessen sich auch die hervorragenden französischen Müllern an, so dass unter Anderem sich bereits die bekannten grossen Mühlen in Corbeil und Pantin bei Paris zur Einführung der Beall'schen Riffelung entschlossen haben. Ein hervorragender ungarischer Müllern bestätigt, dass das Schroten mit solchen Walzen viele Vortheile bietet gegenüber dem Schroten mit gewöhnlicher Riffelung, dass er jedoch in Grossen und Ganzen die Frank Beall'sche Riffelung mehr für Halbhohe- und Flachmüllerei geeignet halte. Demgegenüber resumirt der Bericht-erstatler der *Meunerie Francaise* die Vortheile dieser Riffelung auf Grund dortiger Mahlversuche in Folgendem:

1. Bedeutende Steigerung der Leistungsfähigkeit der Mühle bei derselben Kraft.

értéke a 250.000 frankot nagyon meghaladná. Nagyon midányos tehát a kamatot és értékesítést, minám a leírás, munkadíjakat és kamatot kiszámítottuk, s azt a fokot elértük, a hol a malom valódi hasznának értékét kiszámítani kezdjük, a telep előállítási költségeiből levonjuk. E szerint a malom jövedelmezőségét mintegy hat százalékra tehetnők éppen úgy, ahogy a részvénylétárságok a tiszta nyereséget kiszámítani szokták.

Nagyon sok bizonylós pont van, melyet a nyereség kiszámításánál figyelembe kell venni. Így pl. akárhányszor malomba állítanak be új munká- vagy segédgépeket, de az nem jut eszébe a tulajdonosnak, hogy a malom értéket vagy hasznát most már nagyobbra teze. Ez a tétel a kiadásokhoz tartozik s a liszt-előállítási költséghez képest kellene számitani. Igen sok malom berendezési költségét nagyon nagyra teszik, a mennyiben minden ósz- zület, melyet az évek során át akár az úrles javítása végett, akár kisérletek céljából gépekre kötöltek, szemlen ehhez számitják. Manap pedig a malom előállítási költségei szolgálatait az igazi állapot, a melyen a kamatot és leírásokat ki lehet számitani.

Egy malom, mely eredetileg 500.000 frankból került, ma talán már felülvéve sem kerülne. Ezt az összeget tehát a malom értékelője le kell vonni. Lehet, hogy a gépek akkor, a mikor a malomot építették, éppen igen drágák voltak, azonkívül az évek folyamán még más összegek is feltektek be a malomba, hogy versenyképességet fokozzák, a nélkül, hogy értékenek nagyobbítására gondolnak volna, hanem csak azért, hogy a befektetett tőkét megmentsék. Ha valamely malom valódi értékét tudni akarjuk, úgy csak azt kell tudnunk, hogy miibe kerülne, ha most újra építenék. Ily módon a nyereséget és veszteséget pontosan ki lehet számitani, és egymással összehasonlítani.

The Millstone után.

Németország gabonavámjál.

Világító sagár a kereskedelempolitika láthatárán az a beszéd, melyet Caprivi birodalmi kancellár a nemet birodalmi gyűlésben a gabonavámokról e hó 13-án megindult és 16-án befejezett tárgyalás alkalmával tartott. Ez a beszéd feljogosít arra a reményünkre, hogy a Németországra nézve épűgy, mint reánk nézve végtelensé vált Bismarck-fele vámpolitikával egyezsersmindenkorra szakítani fognak. Napirenden volt Ameriká az életviszerekre fenálló ratonányi vámnak azonnali való eltörlésére vonatkozó indítványa Richternek a gabonavámok módosítására, illetőleg a vámtarifái tárgyalására vonatkozó indítványával kapcsolatban. A tárgyalás folyamán Caprivi következőleg nyilatkozott:

„Ezen indítványok megtétele óta Németország egy új kereskedelmi szerződés feletti tanácskozás céljából összekötöttesbe lépett Ausztria-Magyarországgal, és kilátás van rá, hogy ezen tanácskozást mások fogják követni egyéb államokkal. Bizunk benne, hogy az Ausztria-Magyarországgal főlő tárgyalásunk mindkét fél kielégítő eredményre fognak vezetni. Többet ez időszerint nem mondhatunk. Azon meggyőzősre kell szökböznünk, hogy a közéletmezés megkönnyítésenek gondja a szövetséges kormányoknak épűgy szíven fekszik, mint bármely pártnak. Hivatkozhatunk ama rendszabályokra, a melyek a lussal való ellátás megkönnyítése céljából Németországban néhány hónap óta behozhatók és egyezsersmind kötelezősügnének ismerjük is azon kereseti ágak fejlesztéséről gondolunk, a melyek az állam fenntartására kiváló fontoságúnak, első sorban a mezőgazdaságról. Elismerjük, hogy a mezőgazdaság sikeres fejlesztése, tul azon a mértéken, a mely a

von den Herstellungskosten der Anlage abzurechnen, nachdem die Berechnung der Abschreibungen, Arbeitslöhne und Zinsen beendet und also die Stufe erreicht ist, wo man anfängt, den wirklichen Nutzen der Mühle zu schätzen. Nach diesem würde die Verdienstfähigkeit der Mühle auf etwa sechs Prozent geschätzt, in der Art, wie es bei den Actiengesellschaften geschieht.

Es gibt sehr viele dunkle Punkte, welche bei der Gewinnberechnung berücksichtigt werden müssen. Im Allgemeinen gesprochen wird z. B. wenn ein Mühlenbesitzer eine neue Arbeits- oder Hilfsmaschine einstellt, oft weder der Werth, noch der Verdienst der Mühle erhöht. Dieser Posten zählt zu den Ausgaben und sollte zu den Mehlerzeugungskosten gerechnet werden. Die Anlagekosten vieler Mühlen werden sehr hoch geschätzt, indem alle Ausgaben für Maschinen, welche im Laufe der Jahre, sei es zur Verbesserung des Mahlergebnisses, sei es zu irgend welchen Versuchen, aufgestellt wurden, mit dazu geschlagen werden. Die Herstellungskosten einer Mühle in der gegenwärtigen Zeit aber stellen die geeignete Grundlage, auf welcher Zinsen und Abschreibungen zu berechnen sind, dar.

Eine Mühle, welche ursprünglich 500.000 Fr. kostete, kann zuweilen in gegenwärtiger Zeit für die Hälfte erhaubt werden. Dieser Betrag ist von dem Werthe des Besitzes abzuziehen. Als die Mühle erhaubt wurde, standen die Maschinen vielmehr gerade hoch im Preise, dann wurde im Laufe der Jahre noch ein guter Theil Geld in die Mühle hineingebaut, um sie wettkampffähig zu erhalten, ohne vom Gedanken auszugehen, hiedurch den Werth der Mühle sehr zu erhöhen, sondern lediglich um die Anlage summe zu retten. Wenn man den wirklichen Werth einer Mühle wissen will, so braucht man nur zu veranschlagen, was deren Neuanlage kosten würde. Auf diese Weise lässt sich Gewinn und Verlust genau feststellen und auseinanderhalten.

Nach The Millstone

Die Getreidezölle Deutschlands.

Einen Lichtstrahl am handelspolitischen Firmament bildet die im deutschen Reichstage anlässlich einer am 13. d. M. begonnenen und am 16. beendeten Debatte über die Getreidezölle vom Reichskanzler Caprivi gehaltene Rede. Sie berechtigt zu der Hoffnung, dass mit der für das Deutsche Reich ebenso wie für ihn verhängnisvoll gewordenen Bismarck'schen Zollpolitik ein für alle Mal gebrochen werden soll. Zur Berathung stand ein Antrag Auer auf sofortige Beseitigung aller Lebensmittelsölle in Verbindung mit dem Antrage Richter, betreffend die Erönsung der Getreidezölle, resp. die Revision des Zolltarifes. Reichskanzler v. Caprivi gab im Laufe der Debatte folgende Erklärung ab:

„Seit der Stellung dieser Anträge ist Deutschland heufts Verhandlungen über einen neuen Handelsvertrag mit Oesterreich-Ungarn in Verbindung getreten, und es steht zu erwarten, dass diese Verhandlungen solche mit anderen Staaten folgen werden. Wir geben uns der Hoffnung hin, dass die Verhandlungen mit Oesterreich-Ungarn zu einem beide Theile befriedigenden Resultate führen werden. Nähere Mittheilungen sind zur Zeit nicht möglich. Wir müssen uns auf die Bemerkung beschränken, dass die Sorge für die Erleichterung der Volksernährung den verbündeten Regierungen ebensoehr am Herzen liegt, wie irgend einer Partei. Wir dürfen auf die Massregeln Bezug nehmen, die seit einigen Monaten zur Erleichterung der Fleischversorgung in Deutschland eingeführt wurden, und wir anerkennen zugleich die Pflicht, für die Entwicklung der Erwerbsweise zu sorgen, die für die Erhaltung des Staates von hoher Bedeutung sind, in erster Linie die Landwirtschaft. Wir anerkennen, dass eine gedeihliche Entwicklung der Landwirtschaft, über die Zahlen hinaus, die sich bezüg-

termelésre néve addig megállapítható volt, az állam fenntartása szempontjából a legnagyobb fontosságú.

Általánosan megelégedéssel idévők Caprivinak az Ausztria Magyarországgal folyó tárgyalások kelendő meletére vonatkozó nyilatkozatait és abból, hogy más államokkal is helyzetnek hasonló czélú tárgyalások kiáltásba, azt követték, hogy egy észszerű tarifareform utjára tértek és hogy Németország a különböző vámok behozatalának veszélyét az Ausztria-Magyarországgal való kereskedelmi szerződésnél elkorlátta.

A német birodalmi kancellár e hó 13-ki beszédét, a bécsi fölhivatalos »Fremdenblatt« következő kommentárral kíséri: »A beszéd, melyet Caprivi birodalmi kancellár a birodalomgyűlésben az 1879-ik évi július 15-ki vámreform új módosítására vonatkozó indítvány tárgyalása alkalmánál mondott, kapcsolatosan a galonavám leszállításra vonatkozó indítvánnyal két irányban világítja meg ama tárgyalások állását, melyek Ausztria-Magyarország és Németország közt éppen most folynak. A német birodalmi kancellár ugyanazt a reményt fejezi ki, melyeket Szapáry Gyula gróf magyar miniszternek az újvíz idvözések alkalmával kifejezett, hogy a tárgyalások mindkét fél kielégítő eredményre fognak végződni. A reménynek e kifejezésétől az látszik kitűnni, hogy a tárgyalások eddigi eredménye egy Budapesten, mint Berlinben kelendő benyomást tett, úgy hogy a tárgyalás szerződés befejezése ívánt most már ottal lehet vélté. Ha így áll a dolog, úgy eredményeinket, melyek a német megalumazottakkal már kötődtek, Németországban bizáonyára kielégítőnek találás s a tárgyalások folytatása most már talán más anyokra, nem pedig a vámaitára vonatkozik. Vajjon azt minden értekelők körök szempontjából örvendétes eredménynek nevezhetjük, azt nem vitáznak, mert az engedelmeyeket nem ismerjük s ezek ismerése nélkül véleményt nem mondhatunk. A német birodalmi kancellár beszédének második fontos pontja annak a szükségere vonatkozik, melyet a német kormány elismer, hogy a nép láplálkozása megkönnyítlenség, utalván a bussal való ellátásra vonatkozólag Németországban életheleplett rendszerelők. Ebből természetesen az következik, hogy e szükségességnek nem kell a tárgyalásokra néve kompenzáció tárgyalás szolgálma s hogy Németországban előb-nutóbb kereskedelmi szerződés nélkül is gondoskodtak volna arról, hogy a nép elősőbb kenveret és elősőbb lust káppon. Azt azonban bizáonyára senki sem tagadhatja hogy ennek az időpontnak a sietlése Ausztria-Magyarországnak is értekelében áll, s azért értekelében áll az is, hogy Németország ellenző pártjait engedelmeyekkel az új alakulásnak megnyerje.«

A többi, a szerződési tárgyalásokra vonatkozó hírek is mindeddig kelendőek. Így jelesülésül a »Pol. Corr.«-nak egy berlini levele konstatalja, hogy az Ausztria-Magyarországgal folyó kereskedelmi tárgyalások eddigi folyamán semmi sem merült fel, a mi a kelendő eredmény rományével ellenezné. A tárgyalásokat, melyeknek eddig csak általánosságban mozogtak, most már a részletes tárgyalás terére terelik; de azért még mindig beletelik néhány hónap, mire befejezik.

A Németországgal való kereskedelmi tárgyalások alkalmánál több bécsi lap — írja a »Nemzet« — indiskrétt és mérgező támadásokat intéz a magyar tarifapolitika ellen. Az irigység a németek néve bujlik, hogy világázi kénytelenség, milyen rossz a magyar tarifapolitika. Az általánosság vizsálat szeretne a monarchia két állama közt szítani akkor, a mikor egy harmadik

leh a Production bisher feststellen liessen, für die Erhaltung des Staates von höchstem Werthe ist.«

Man begrüsst allseitig mit Genugthuung Caprivis Aeusserungen über den günstigen Verlauf der Verhandlungen mit Oesterreich-Ungarn und schloss aus dessen Ankündigung, wonach Verhandlungen auch mit anderen Staaten zu gewärtigen sind, dass man sich auf dem Wege einer vernünftigen Tarifreform befinde und dass die Gefahr der Einführung von Differential-Zöllen bei dem Handelsvertrage mit Oesterreich-Ungarn an Deutschland vorbeizugehen sei.

Das »Fremdenblatt« bringt folgende offiziöse Auslassung über die Rede des deutschen Reichskanzlers:

»Die Rede des Reichskanzlers Caprivi im deutschen Reichstage über den Antrag betreffend die Aenderung des Zolltarifgesetzes vom 15. Juli 1879 in Verbindung mit dem Antrag betreffend die Ermässigung der Kornzölle beleuchtet nach zwei Richtungen den Stand der eben wieder begonnenen Vertragsverhandlungen zwischen Deutschland und Oesterreich-Ungarn. Der deutsche Kanzler gibt sich gleich dem Ministerpräsidenten Grafen Szapáry beim Neujahrscapitane in Budapest der Hoffnung hin, dass die Verhandlungen mit Oesterreich-Ungarn zu einem, beide Theile befriedigenden Resultate führen werden. Aus diesem Ausdruck der Hoffnung scheint hervorzugehen, dass das bisherige Ergebnis der Verhandlungen in Budapest wie in Berlin einen günstigen Eindruck hervorgebracht hat, so dass ein glücklicher Abschluss kaum mehr zweifelhaft erscheint. Ist dies wirklich der Fall, dann müssen die Concessionen, die, wie es scheint, Deutschland bereits bewilligt worden sind, dort als hinreichend erkannt worden sein und sich die Fortsetzung der Verhandlungen auf andere Materien als auf den Zolltarif beziehen. Ob dies nöthigend für alle Interessenkreise als ein erfreuliches Zeichen zu gelten hat, wollen wir dahingestellt sein lassen, und da das Ausmass der Zugeständnisse nicht bekannt ist, lässt sich auch deren Tragweite nicht ermesnen. Der zweite wichtige Punkt in der Rede des deutschen Reichskanzlers betrifft die von der deutschen Regierung anerkannte Nothwendigkeit, die Sorge für die Erleichterung der Verkömmerung zu tragen, mit dem Hinweis auf die in Deutschland eingeführten Massregeln zur Erleichterung der Fleischversorgung. Daraus geht wohl das Einmüthige hervor, dass diese Nothwendigkeit kein eigentliches Compensationsobjekt für die Vertragsverhandlungen zu bilden hat, dass dem Bedürfnisse nach billigen Fleisch und Brod in Deutschland auch ohne einen Handelsvertrag früher oder später würde entsprechen werden. Es lässt sich aber gewisse nicht in Abrede stellen, dass Oesterreich-Ungarn auch seinerseits ein lebhaftes Interesse hat, diesen Zeitpunkt zu beschleunigen und durch sein Entgegenkommen dazu beizutragen, die widerstrebenden Parteien in Deutschland in den neuen Cours herüberziehen.«

Auch die sonstigen Meldungen, welche bezüglich der Vertragsverhandlungen vorliegen, lauten günstig. So namentlich constatirt eine Berliner Zuschrift der »Pol. Corr.«, dass im bisherigen Verlaufe der Handelsvertrags-Verhandlungen mit Oesterreich-Ungarn nichts hervorgetreten sei, was den Hoffnungen auf einen günstigen Abschluss derselben zuwiderlaufen würde. Die Verhandlungen, welche bisher einen allgemeinen Charakter besaßen, werden nunmehr auf den Boden der detaillirten Beratung übergeführt werden; immerhin dürften noch mehrere Monate vergehen, bevor dieselben werden zum Abschlusse gebracht werden können.

Aus Anlass der Vertragsverhandlungen mit Deutschland ergebensich — so berichtet »Nemzet« — mehrere Wiener Blätter in indifferenter und trügnen Auslassungen auch gegen die ungarische Tarifpolitik. Der Neid verkiecht sich hinter die Deutschen, um an die Welt hinausschreiben zu können, wie schlecht die ungarische Tarifpolitik sei. Die Druckmühsere michte Zwietracht zwischen

A feladatokról mint feladatú szülő érdektel feladatú versenyek alapján, melyek legkésőbb 1892. márciusra hivatalos lejárattal. (Vas. és K. K. 4537.)

Listázás és önkéntes megengedett díjtel 100 Kérekkel Cselekedő Személy
 a. v. j. is átmenetileg 36 K. Töplész is Országos Versenyző 73 K. K. Felhívásunk pedig 73 K. Választásuk után 1891. január 14-én visszavonásig, legkésőbb azonban 1891. december 31-ig végig. A feladatokról mint feladatú szülő érdektel feladatú versenyek alapján, melyek legkésőbb 1892. márciusra hivatalos lejárattal. (Vas. és K. K. 4538.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Országos magyar kiállítás. A magyar kormány kebelében, mint erőteljes, elhatározott tény, hogy 1895-ben vagy 1896-ban a magyar állam ezer éves fenállásának megünneplésére Budapesten országos kiállítás rendeztetik. De még abban az esetben, ha a kormány kebelében ilyenmit sem határoztak volna is el úgy azt az indítványt, hogy Budapesten a millennium megünneplésére francia vagy belga pénzen világkiállítás rendeztesék, a mint a kormányknak tényleg benyújtották. — Igaz, hogy nem a legkényelmesebb oldalról — egy erre vonatkozó javaslatot, a legelőzredőbbekben nagyon kevés érdeket és mellesleg iránt kevés érdeket tulajdonítottak az államnak azok, a kik az telelétek föl róla, hogy a millennium idején pénzrel fogja megvalósulni, vagyis hogy részt vesz olyan üzletben, melyet ez alkalmából kifolyólag arra is emlékeztethetünk, hogy hónapokkal ezelőtt javaslatot terjesztettek Baross elé arra nézve, hogy Budapesten francia mű- és ipartári kiállítás rendeztesék, a mit a magyar kereskedelmi miniszter nyomós érvekkel és köszönettel megelőzt. Különben a kereskedelmi minisztermondo születe érzásziák a legelőzredőbb utasítás tervekkel.

A bpesti-bécsi villamos vasut terve ez ezek közé tartozik. Igaz, hogy kereskedelmi minisztermondo legelőzredőbb helyén nem idegenkednek attól, hogy komoly pályázókban engedélyeket adjanak villamos helyiérdektel vasutak építésére, de olyankor, a melyek technikai nehézséget le lehet köztetni, de nem engedélyeztetik olyan villamos fővonalakat, a melyek technikai akadályainak elháríthatósága és jövőlemezősége kintatva nincs; különben tekintetbe veszendő az is, hogy az állam vagy részekben fenartott vasutai számára nem engedélyeztetik versenysvasutakat. Úgy hiszik, hogy azt egyszer nyíltan is kellene mondani, akkor talán a lapokban sem kerülnekné újabbal újabb tervek.

Weidhaus Pat Ismert drézál orvosnak (Ober-Blasewitz, Villa Antonie) biztos sikert ígér, mellbetegség és asztma elleni gyógyít-eljárására, melyet az orvosok és betegek különökné mondanak, ezennel különösen felhívják az olvasók figyelmé.

KERESKEDELEM ÉS FORGALOM.

Az Erzsébet gözmalom-társaság Igazgatósága és felügyelő-bizottsága e héten tartott ülésében elhatározta, hogy a közléseknek az 1890 üzletvére 17 $\frac{1}{2}$ % vagy részenyenként 35 ft osztályok kiizetését és a tartalékoknak 70,000 ft-ral való emelését fogja indítványozni, miáltal az utóbbi 500,000 forintra emelkednek.

Lisztkvitel Braziliába 1890-ben. Fiume-Trieszen át tavaly decemberben 22,500 barrel lisztet szállítottak (az előző évben 9094 barrel); az előbbi mennyiségből 15,740 barrel magyar, 6780 barrel pedig osztrák malmból származott. A novezet két kikötőn át az utóbbi három évben összesen következő lisztmennyiség szállítattak (barrelök):

	1890	1890	1888
összesen	214,504	277,218	214,616
ebből			
magyar malmból	150,384	157,965	143,151
osztrák malmból	64,120	119,253	71,465

Kedvező bizonyítvány malmból származó, az hogy a Braziliával való összekötötést a különféle kedvezőtlen viszonyok dacára is fenn tudták tartani. Az Adria hajói egész éven át köz-

Im Rückverpflichtung von 1 ten Januar bis auf Widerruf, längstens aber bis Ende December 1891, auf den Reichsanwalt als Aufgeber lautende Original Aufgebotsurtheile, welche spätestens bis Ende März 1892 vorgelesen sind. (Vas. u. K. K. 4539/357)

Für Mehl und Maltbrot zugestanden: Fruchtsatz pro 100 Kgr. von 1 ten Januar 1891 bis v. j. und frei, 30 Kgr. von Töplész und Orsewa nach Veresetz 73 K. und nach Forderung 75 K. Im Rückverpflichtung von 1 ten Januar 1891 bis auf Widerruf, längstens aber bis Ende December 1901. Auf den Reichsanwalt als Aufgeber lautende Original-Aufgebots-Recipisse, welche spätestens bis Ende März 1892 vorgelesen sind. (Vas. u. K. K. 4538.)

VERMISCHTES.

Wie wir erfahren, ist es im Schosse der Regierung beschlossene Sache, spätestens im Jahre 1895 oder 1896 zur Feier des tausendjährigen Bestandes des ungarischen Staates aus Landesmitteln eine ungarische Landesausstellung zu veranstalten. Aber selbst im Falle, wenn eine solche Disposition im Schosse der Regierung nicht bestünde, hätte eine Proposition, in Budapest zur Millenniumsfeier mit französischem und belgischem Gelde eine Weltausstellung in Scene zu setzen, wie sie in der That der Regierung, freilich nicht von der allerersten Seite, gestellt wurde, wohl mit aller Entschiedenheit zurückgewiesen werden müssen, wie dies in der That auch der Fall war. Es hiesse allerdings einem Staate wenig Selbstbestehen und wenig Sinn für seine Würde insinuiren, wollte man ihm zumuthen, das er seine Millenniumsfeier mit fremdem Gelde begeben, respective sich aus diesem Anlasse an einem Geschäft, das Ausländer hier im Lande machen wollen, beteiligen werde. Aus diesem Anlasse können wir auch daran erinnern, dass vor Monaten Herr v. Baross der Plan nahegelegt wurde, hier in Budapest eine Ausstellung für französische Kunst- und Kunstindustrie-Art zu veranstalten, worauf der ungarische Handelsminister mit triftiger Begründung höflich ablehnend antwortete. Lieberhaupt wird das Handelsministerium mit utopischen Projecten jeder Art geradezu überschremselt. Auch die elektrische Bahn Budapest-Wien gehört zu diesen. An leitender Stelle unseres Handelsamtes wäre man allerdings geneigt, ernstliche Boverhören Concessionen zum Bau elektrischer Lokalbahnen zu ertheilen, deren technische Schwierigkeiten sich als überwindlich erwiesen, keineswegs aber für den Bau elektrischer Hauptbahnen, deren technische Durchführbarkeit und Rentabilität einerseits nicht erwiesen ist, während andererseits der Staat für seine eigenen kostspieligen und kostbaren Linien eine künstliche Konkurrenz schöffe. Wir glauben, es müsste all das einmal gerade herausgesagt werden; vielleicht wird dann die Projectenreiter auch in den Blättern endlich einmal ein Ende nehmen.

Auf die sicheren Erfolg versprechende Kur gegen Brust- und Asthmaliden des bekannten Heilkundigen Paul Weidhaus in Dresden, Ober-Blasewitz, Villa Antonie, dessen Verfahren Aerzte und Patienten als vorzüglich bezeichnen, wird hierdurch besonders aufmerksam gemacht.

HANDEL und VERKEHR.

Elisabeth-Dampfmühle, Die Direction und der Aufsichtsrath der Elisabeth-Dampfmühl-Gesellschaft haben in ihrer deswöchentlich abgehaltenen Sitzung beschlossen, die Generalversammlung den Vorschlag zu machen, für das abgelaufene Geschäft eine Dividende von 17 $\frac{1}{2}$ % = 35.- per Actie zu vertheilen und dem Reserfodent 70,000 zuzuweisen, welche letzterer dadurch die Höhe von fl. 500,000 erreichen würde.

Mehllexport nach Brasilien im Jahr 1890. Die Ausfuhr an Mehl über Fiume-Triest im December belief sich auf 22,520 Barrels (gegen 9094 Barrels im Vorjahre), wovon 15,740 Barrels aus ungarischen, 6780 Barrels aus österreichischen Mühlen. Der Gesamtexport an Mehl über die beiden genannten Häfen nach Brasilien innerhalb der letzten drei Jahre betrug (in Barrels):

	1890	1889	1888
im Totale	214,504	277,218	214,616
hievon entfallen			
auf ungarischen Mühlen	150,384	157,965	143,151
auf österreichischen Mühlen	64,120	119,253	71,465

Es ist ein günstiges Zeugnis für unsere Mühlen, dass dieselben trotz mancher unglünstiger Umstände das Geschäft mit Brasilien intact aufrechtzuhalten vermochten. Die brasilianische Lämie befähigt in erster Reihe periodisch die Adria das ganze Jahr hin-

lekednek a brazíliai vonalton; az év második felében, vagyis júliustól kezdve az osztrák-magyar Lloyd havonként indít egy hajót Brazíliába. A rio-de-janeiroi osztrák-magyar konzulátus így nyilatkozik erre vonatkozólag: »Sokkal előnyösebb volna mindkét társaságra nézve, ha Fiume-Trieszthől indítandó hajóik indulási idejét úgy állapítanák meg, hogy két-két heti időközökben érkezének. Így beosztás mellett minden hajó bizonyára több kávévitte magával, midőn visszatér, mintha mindkét társaság hajója egyszerre érkezék meg s indul visszafelé. De másrészt a Fiume-Trieszthől való közvetlen behozatala nézve is nagyon előnyös volna, hogy ha ilyen beosztás jönne létre, mert így módon a hazai exporteur a második felében legalább minden két héten találva alkalmat a szállításra.« Valóban, igen életrevaló eszme, mely az üzleti érdekekkel is teljesen egyezik, minőfgyva az így megállapodás csakugyan kívánatos volna.

Az új tarifa és a gabonakereskedelem. Kereskedői körökből írják: Az új tarifák 1891. évi január 1-jén életbe léptek; mindenki azt hitte, hogy az új tarifa rendszeres életbe lépésével nem csak az árdekek körök tájékozását fogják megkönnyíteni, hanem, hogy a tarifafélételek is leszűküljenek. Ez a feltevés nem vált be teljesen, mert több viszonylatlan főkép a gabonatárikat most megmagasabba, mint előbb voltak, am a régi és az új tarifafélételek összehasonlításából világosan számzárásán is kitűnik. Például a következő átlomásokot említjük: Gabonaszállítási tételek Budapestre 100 kilogrammként:

1891. jan. 1-ig	1891. jan. 1-ől	különbőség
Bajáról 35 kr.	63 kr.	+ 28 kr.
Erdődől 43 »	69 »	+ 26 »
Eszékrol 45 »	73 »	+ 28 »
Indiáról 40 »	75 »	+ 35 »
Rumáról 58 »	79 »	+ 21 »
Uj-Videkről 42 »	70 »	+ 28 »

A szállításnak drágulása következtében a budapesti zomony vasut vonalon a gabonaszállítást meg kell szüntetni, s vární kell vele, míg a hajózási ismét megújul. Kereskedelminket és iparunkat e váratlan tarifafélételek nagyon károsítja. Nagyon kívánatos volna, ha a kereskedelmi miniszter ut minél előbb intézkednék, hogy a szállítási díjak magasága a közforgalmat ne korlátozza. Midos a fönti teljesen idecsokli kivánástól közöljük, egyttal megemlítjük, hogy a napokban az itteni gabonakereskedők küldöttsége tisztelget a kereskedelmi miniszterrel, s ki megígérte neki, hogy a magyar kir. államvasutak budapesti zomony vasut vonalára vonatkozó retarkeziákat legközelebb közteszték.

Kereskedelmi szerződés Olaszországgal. Baross (ábor kereskedelmi miniszter a képviselőház összehívése után, mint értesülünk, törvényjavaslattal terjeszt be az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződésnek egy évre való meghosszabbításáról, mire vonatkozólag legutóbb Rómában egyezmény jött létre.

Vaskapunál folyó szabályozási munkálatok úgy látszik, telmes nehézségekbe ütköznek; különösen a víz által keresztülvienti sziklahobantások miatt, melyek állítólag a szerződés alapján szolgáló tériképen helytelenül vannak megjelölve, mely körülmény a szabályozó vállalatot arra készteli, hogy újabb telmes igényekkel lépjen a kormány elé, fognak valószínűleg a megkezdett munkálatok kellemetlen halasztást szenvedni.

A Vaskapu szabályozásának munkálatai legutóbb beszűntek, különféle híreket terjesztettek, mintha a vállalat legújabb kezeltelen akadályokra akadt volna, s azért a kormányynak köztölt szerződés felbontására törekvészik. E hírek, mint legteljesesebb helyről értesülünk, teljesen alaptalanok, igaz, hogy a munka egy idő óta szünetel, de csak a folytonos joggalás miatt s a mint a vizállás megengedi, azonnal folytatni fogják azokat. A vállalatnak eszégbánl sines, hogy a munkálati visszavonuljon, hiszen gyorsítása végett csak nemrég rendel meg nagyobb gépeket és eszközöket.

Ausztriai-Magyarország gabona- és lisztbehozatala es kivitele 1890-1891-ben. Az osztrák pénzügyminiszterium legutóbbi kimutatásából Ausztria-Magyarország 1890-91-ek évi gabonakivitelére vonatkozólag a következő adatokat közöljük:

durch und in der zweiten Hälfte, d. i. ab Juli auch der Oesterreichisch-ungarische Lloyd im monatlichen Turnus. Das österreichisch-ungarische Consulat in Rio de Janeiro äussert sich darüber folgendermassen: »Verhältnissmässig wäre es wohl für beide Gesellschaften, den Zeitpunkt der Abfahrt ihrer bezüglichen Dampfer von Triest-Fiume in der Weise festzusetzen, dass die Ankunft derselben sich von 14 zu 14 Tagen distanciren würde. So stünde für jedes Schiff gewiss mehr Rückrecht in Kaffee zur Verfügung, als wenn beide zu gleicher Zeit Ladung begehren; es wäre aber auch für den direkten Import aus Triest-Fiume nach Brasilien von grossem Vortheil, wenn ein so geordnetes Arrangement stattfände, so dass dem heimischen Exporteur wenigstens während der nächsten sechs Monate jede zweite Woche eine Verschiffungsgelegenheit hieher gäbott wäre.« Es ist das eine sehr beachtenswerthe Aeusserung, die mit den geschäftlichen Interessen thätigstlich im Einklang steht und ein entsprechendes Arrangement wünschenswerth erscheinen lässt.

Die neuen Tarife und der Getreidehandel. Aus kaufmännischen Kreisen schreibt man uns: »Die neuen Tarife wurden am 1. Januar 1891 eingeführt; allgemein wurden angenommen, dass mit der Keitruug des neuen Tarifsystems nicht nur die Orientierung der interessirten Kreise erleichtert, sondern auch die Frachtsätze erniedrigt werden. Diese Annahme ist nicht vollständig getroffen, da in manchen Relationen namentlich die Getreidetarife sich erhöht haben, was durch Vergleich der alten und neuen Getreidetarifsätze ziffermässig ersichtlich ist. Als Beispiel wollen wir nachstehende Stationen anführen: Getreidetarifsätze nach *Zinlopes* per 100 Kilogramm.

Bis 1. Januar 1891	vom 1. Januar 1891	Frachtdifferenz
von Baja 35 kr.	63 kr.	+ 28 kr.
» Erdöl 43 »	69 »	+ 26 »
» Eszék 45 »	73 »	+ 28 »
» India 49 »	75 »	+ 26 »
» Ruma 58 »	79 »	+ 21 »
» Uj-Videk 42 »	70 »	+ 28 »

Durch diese Vertheuerung der Frachtsätze müssen Getreideversendungen auf der Budapest-Semliner Bahnstrecke bis zur Schifffahrteröffnung sistirt werden. Unser Handel und unsere Industrie sind durch diese unerwarteten Frachterhöhungen wesentlich beeinträchtigt. Es wäre sehr ersprießlich, wenn der Herr Handelsminister bald das Nöthige veranlassen würde, um den allgemeinen Verkehr durch Frachterhöhungen nicht weiter zu hemmen. (Wir reproduciren vorstehenden vollkommen berechtigten Wunsch und bemerken, dass einer Deputation hiesiger Getreidehändler, die vor wenigen Tagen im Handelsministerium vorgespochen hatte, die Mittheilung gemacht wurde, dass die Reflektsätze für die Budapest-Semliner Strecke den k. ung. Staatsbahnen elustens zur Publication gelangen werden.)

Handelsvertrag mit Italien. Wie wir erfahren, wird Handelsminister Baross aus Zusammenhang des Reichstages eine Gesetzesvorlage über die Verlängerung des Handelsvertrages mit Italien auf die Dauer eines Jahres, bezüglich welcher vor Kurzem in Rom die Vereinbarungen abgeschlossen wurden, erstatten.

Die Regulirungsarbeiten am eisernen Thore scheinen auf erhebliche Schwierigkeiten zu stossen; besonders sind es die unter Wasser auszuführenden Fellsprengungen, welche angeblich in den Verträgen zu Grunde liegenden Plänen unrichtig dargestellt gewesen sein sollen, welcher Umstand die General-Baunternehmung veranlasst, mit erheblichen neuen Ansprüchen an die Staatsverwaltungen heranzutreten, wodurch die begonnenen Arbeiten eine unliebsame Verzögerung erleiden dürften.

Regulirungsarbeiten am Eisernen Thor. Die jüngst erfolgte Einstellung der Arbeiten am Eisernen Thor gab zur Vertheuerung von Gerüchten Anlass, als ob die Uaternahme auf unüberwindliche Hindernisse gestossen seien und die Stornirung ihres Vertrages mit der Regierung betrieben. Wie nun kompetentereis mitgetheilt wird, entziehen diese Gerüchte jeglicher Begründung. Die Arbeiten seien allerdings seit Kurzem eingestellt, aber nur wegen des fortwährenden Einganges und werden dieselben sofort wieder aufgenommen, sobald die Wasserstandsverhältnisse dies gestatten. Die Uaternehmung wird gar nicht daran, sich von den Arbeiten zurückzuziehen, zu deren Beschleunigung sie erst jüngst eine grossartige Bestellung an Maschinen und Werkzeugen gemacht hat.

Getreide-Import und -Export Oesterreich-Ungarns im Jahre 1890-1891. Dem zuletzt erschienenen Ausweise des Finanzministeriums über den Import und Export oesterreich-ungarns im Jahre 1890-91 entnehmen wir folgende Daten:

	Behozatal		Kivitel	
	1880. okt.	1889. okt.	1880. okt.	1889. okt.
<i>Buza</i>	1,618	1,729	409,342	72,328
Szerbiából	7,139	971		
<i>Roggen</i>	36	3671	6,984	424
Szerbiából	3,430	2921		
<i>Liszt</i>	28	24	168,138	141,389

A kimutatás szerint az idei *campagne* harmadik hónapján a *buzakivitel* 337,014 *metri*, a *részikivitel* 6560 *nomval*, a *liszt-kivétel* 20,740 *nomval* nagyságú volt.

Az alábbi számon az 1889-90-ik kiviteli *campagne* vonatkozóan, összehasonlítva az 1890-91-ik évi eredményével, mely szerint Ausztria-Magyarország gabonahozatala és kivitele augusztus 1-től október 31-ig következett volt:

	Behozatal		Kivitel	
	1880/91	1889/90	1880/91	1889/90
aug.-okt.	aug.-okt.	aug.-okt.	aug.-okt.	aug.-okt.
<i>Buza</i>	11,493	4,293	930,626	319,583
<i>Roggen</i>	4,851	2,755	26,795	2,505
<i>Liszt</i>	102	87	455,488	438,652

Összes kivittelől minden cikklel a behozatalt a kivittelől levonva — a *campagne* harmadik hónapján következő eredményt mutat:

A *buzánál* 919,133 *kivitel* többlet az előző *campagne* 315,290-ja ellenében.

A *roggnál* 21,944 *q. kivitel* többlet az előző évi 250 bevittől többlet ellenében.

*Liszt*nél 435,286 *kivitel* többlet az előző évi 438,565 *q.* ellenében.

Az amerikai gabonapiacokon az év utolsó hetében határozottan szűkebbé irányt fordított, különösen az Európából érkezett buzához jelentős következtében, különösen pedig azért, mert kisebb gabonamenyiségeket indítottak Európa felé. *New-York* — 1-1/2 c-vel emelkedett az ár, *Chicago*-ban nem változott a spekuláció; egyik piaczen sem jelelt ki nagyobb levetkenységet. Az Egyesült-Államokban a vetések állása általában igen kedvező; noha az alombis előjárás, ott, a hol a vetéseket his nem takarja, meglehetősen kárt okozott hemők. Időközben a termékek sokkal többi gabonát szállítanak a piacra, mint a mennyit várhat látni, úgy hogy az elemelőzött készletek *Bradstreet* szerint 900,000 bushellé nagyságúak, s az előző évvel összehasonlítva következők voltak:

1890 decz. 27	46,470,000	Bshls.
1889	54,227,000	„
1888	52,736,000	„
1887	37,824,000	„
1886 jan. 31	87,652,000	„
1885	69,784,000	„

E szerint 1882 óta legutóbb képviselték a legkisebb mennyiséget.

A december 31-én betelt 6 hónap alatt az Unióból összesen észálítottat 5,900,000 *quarter* buza (1889-ben 6,995, 97, az 1888-ban 6,488,000 *qr*); megjegyzendő azonban, hogy a fenti mennyiséggel foglalt lisztállományok 40 százalékot — az előző évben 46%-ot képviselt. Tudvalevő továbbá az is, hogy jelenleg legalább egy millió bushellé kevesebb exportálni való gabonájuk van az Egyesült-Államokban mint tavaly, a múltja január 1-ig-janusz végéig 6,75 millió *quarter* szállítottak Európába, s őt most az Unio összes készletéből legföljebb 4 millió bushellé engedélyt het át Európának szükségletének fedezésére.

Kaliforniában és a Unio nyugoli államaiban gyakori esőzések után kárt tetek a vétegek, de komoly ártalomnak nincsen ok.

Franciaország buza- és liszt-kivitelét és bevételét a hivatalos közlemények a december 1-től 15-ig terjedő időre a következő számonként tüntetik fel:

	1880/91		1889/90	
	<i>buzza</i>	<i>liszt</i>	<i>buzza</i>	<i>liszt</i>
bevétel	328,059 <i>q</i>	4229 <i>q</i>	195,178 <i>q</i>	455 <i>q</i>
kivétel	34	1372	410	3794
netto-bevétel	328,025 <i>q</i>	2857 <i>q</i>	194,768 <i>q</i>	— <i>q</i>
netto-kivétel	—	—	—	3299

1890 aug. 1-től decz. 15-ig buzában és lisztban az utóbbi állásánival volt az

	<i>buzza</i>	<i>liszt</i>
összes bevétel	4,481,654 <i>q</i>	153,927 <i>q</i>
összes kivétel	2,725	29,019
netto-bevétel	4,479,930 <i>q</i>	124,008 <i>q</i>

	Import		Export	
	Oct. 1880	Oct. 1889	Oct. 1880	Oct. 1889
<i>Weizen</i>	1,618	1,729	409,342	72,328
aus Serbien	7,139	971		
<i>Roggen</i>	36	3671	6,984	424
aus Serbien	3,430	2921		
<i>Mehl</i>	28	24	168,138	141,389

Der vorstehende Ausweis über die Einfuhr und Ausfuhr von Getreide im dritten Monate der diesjährigen *Campagne* weist für *Weizen* eine *Zunahme* des *Exports* um 337,014 *q.* für *Roggen* um 6560 *q.* für *Mehl* von 26,740 *q.* auf.

Den vorstehenden Ziffern lassen wir nun vergleichsweise eine Zusammenstellung der auf die *Getreide-Campagne* 1889-90 bezüglichen Daten folgen:

	Getreide-Import		Getreide-Export	
	1880/91	1889/90	1880/91	1889/90
Aug.-Okt.	Aug.-Okt.	Aug.-Okt.	Aug.-Okt.	Aug.-Okt.
<i>Weizen</i>	11,493	4,293	930,626	319,583
<i>Roggen</i>	4,851	2,755	26,795	2,505
<i>Mehl</i>	102	87	455,488	438,652

Die Ziffern unseres Gesamt-Aussenhandels — den Import von Export bei jedem Artikel abgezogen! — stellen sich im dritten Monate der *Campagne* wie folgt:

In *Weizen* betragt unser *Export* plus 919,133 gegen 315,290 *q.* in der vorhergehenden *Campagne*.

In *Roggen* haben wir ein *Export* plus von 21,944 *q.* gegen ein *Import* plus von 250 *q.* im Vorjahre.

In *Mehl* umfasst das *Export* plus 435,286 gegen 438,565 *q.* im Vorjahre.

Die amerikanischen Märkte waren in der letzten Jahreswoche entschieden fester, hauptsächlich zufolge der ermutigenden Berichte aus Europa und speciell der bedeutenden Abnahme der dahin schwimmenden Weizenquantitäten. *New-York* notirt 1-1/2 c höher, während *Chicago* unverändert und die speculative Thätigkeit an beiden Plätzen unmäßig lebte. Der Saatenstand in den Vereinigten Staaten wird recht günstig beurtheilt, obgleich das abnorm starke Wetter an zahlreichen Orten, wo die Schneedecke fehlte, nicht ohne schädigenden Einfluss war. Inzwischen sind die Anfuhrer der Landwirthe stärker als erwartet wurde und die sich ruhenden Bestände haben sich nach *Bradstreet's* um 900,000 Bshls. vermehrt und zeigen (verglichen mit dem Beständen des Vorjahres)

an 27. December 1890	46,470,000	Bshls.
" 28	1889	64,227,000
" 29	1888	52,736,000
" 30	1887	37,824,000
" 31. Januar 1886	1886	87,652,000
" 31	1885	69,784,000

und somit thatsächlich seit 1882 die niedrigste Ziffer.

In den mit 31. December endenden 6 Monaten betragen die Gesamtverschiffungen der N. A. Union 3,500,000 *Qrs* Weizen gegen 6,995,000 *q.* J. 1889 und 6,488,000 *Qrs.* v. J. 1888, wobei hervorzuheben ist, dass die in obigem Quantum unbefrignen Mehlverschiffungen 40% — gegen 46% im Vorjahre — betragen. Es ist ferner merkwürdig, dass derzeit in den Vereinigten Staaten um mindestens 1 Mill. *Qrs.* weniger für die Ausfuhr verfügbar sind als im Vorjahre, wovon vom 1. Januar bis Ende Juni 1890 6,75 Mill. *Qrs.* verschifft wurden, demnach von den derzeitigen Beständen der Union für den Bedarf Europas und zur Verschiffung dahin knapp 4 Mill. *Qrs.* verfügbar sind.

Zahlreiche Regentage in Californien und den westlichen Unionsstaaten haben dem Saatenstande einen, wenn auch nur unwesentlichen Schaden zugefügt, ohne jedoch ernste Besorgnisse zu erregen.

Ueber den Weizen- und Mehl-Import und -Export Frankreichs weisen die amtlichen Publicationen für die Zeit vom 1. bis 15. December folgende Ziffern auf:

	Weizen		Mehl	
	1890/91	1889/90	1890/91	1889/90
Import	328,059 <i>q</i>	4229 <i>q</i>	195,178 <i>q</i>	455 <i>q</i>
Export	34	1372	410	3794
Netto-Import	328,025 <i>q</i>	2857 <i>q</i>	194,768 <i>q</i>	— <i>q</i>

Vom 1. August bis 15. Dec. 1890 betrug in Weizen und Mehl (letzteres ungerchnet) der

	Weizen	Mehl
Gesamt-Import	4,482,653 <i>q</i>	153,927 <i>q</i>
Gesamt-Export	2,724	29,019
Netto-Import	4,479,930 <i>q</i>	124,908 <i>q</i>

vagy hl-ben (a 75 kg.) kifejezve: 1890—91 6.211.160, 1889—90 3.999.790, 1888—89 7.061.820, 1887—88 3.912.065, 1886—87 5.341.231, 1885—86 2.229.133, 1884—85 4.718.904, 1883—84 5.612.615, 1882—83 6.884.784, 1881—82 5.496.985.

Kaliforniai buza-, árpa- és lisztkészletet a san franciscói tőzsde-bizottság értesülései szerint kitételek (1 cental = 100 angol font):

	brl. liszt	cntl. buza	cntl. árpa
1890 decz. 1-én	118.123	12.168.993	1.615.655
1890 június 1-én	81.090	4.801.063	1.004.457
1889 decz. 1-én	116.225	15.300.308	3.211.860
1888 decz. 1-én	95.906	10.619.630	4.087.650
1888 január 1-én	59.979	9.780.060	4.522.980
1887 január 1-én	89.605	7.812.830	2.590.250
1885 január 1-én	187.830	15.852.210	1.933.250

Az alábbi táblázat az ország belsőfelől érkezeti és San Franciscóból kivitt mennyiségeket tünteti fel.

	Bevitel	Kivitel
	hl., liszt	hl., buza
1890 július 1-től 1890 decz. 1-ig	580.784	4.933.161
1889 július 1-től 1889 decz. 1-ig	381.406	5.510.188
Országonl:	488.936	4.998.789

	brl. liszt	cntl. buza
1890 július 1-től 1889 decz. 1-ig	37.989	258.229
1889 július 1-től 1890 decz. 1-ig	24.728	437.428

STATISZTIKA.

Lisztzárlások Triestből és Fiuméből 1890.
 éven. Pernambuco-ha 87.345, Bahia-ha 63.620, Rio de Janeiro-ha 14.620, Santos-ha 10.457, Rio Grande-ha 1100, Maranhão-ha 295,676, Pará-ha 3620, Macejo-ha 4095, Paranyá-ha 2500, Maranhá 144, Porto Alegre-ha 699, összesen 274.594 bszl, és pedig 63.570 Economico, 550 Strazg, 73.537 Olden-Pestel, 15.750 Hagenmacher, 14.605 Viktoria, 7250 Louiza, 4700 Pannonia, 4700 Laszlo, 2250 Wenzelmüller, 2750 Zágráb, 1100 Ereschett, 4300 Konkordia, 5250 Gizein, 13.892 különböző márkák, összesen feüti 214.304 bszl.

Ausztriai-Magyarországi gabona ki- és bevitelle
 1890-ik év első 10 havában (januártól október végéig) következő alakult: Kivittelt 1.293.572 nm. buza (— 327.006) 1.013.267 rozs (— 176.245), 2.424.563 árpa (+ 164), 129.069 kukorica (— 236.024), 1.013.267 malátát (— 176.245), 1.061.492 lisztet (— 446.238), — Ellenben behozott 3461 buza (— 26.409), 25.481 rozs (— 97.056), 47.394 árpa (— 63.873), 396.472 kukorica (— 422.231), 170.656 zab (— 132.363). Az előző adatokból monarchiának külföldi forgalmának minden tekintetben apadását mutatkozik, a kedvezőbb aratás csupán csak a behozatal apadását, nem pedig a kivitel fokozását idézte elő, miből kitűnik, hogy monarchiának mindkét államának határain belül e fogyasztási képesség emelkedései, és másrészt, hogy a külföldi államok magas buzaványa kivitelnek még egy, nem ezébt akadályt képez.

Németországi gabona-bevitelle novemberben következő volt:

	1890	1889
Buza	462.734 q	457.182 q
Rózs	825.546	917.824
Zab	27.451	199.508
Árpa	1.065.345	869.983
Tengeri	390.548	327.842

A buza-és árpa-bevitelle nagyjából, ellenben a rozs-és tengeri-bevitel esetkél, a zab-bevitel felülélen kisebbelt, a mit a kedvező termésnek lehet tulajdonítani.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Glasgow, január 10. A mai buzavásár az árákban nem okozott változást. Liszt az előző hét árákban könnyen volt eladható, csak amerikai nyári buza-patentek árai voltak nyomotok. Mai jegyzés: norvég 84—86 6 sh, Olnessa 33—33 6 sh, francia 31—33 sh, német 28 6—29 sh, Minnesota patent 31—32 sh, bakera 1a 26—27 sh, alsóvárosi minőség 16—19 sh, kanadai patentek 30—31 sh, angol városi árú-patentek 31—32 sh, extra 29 sh, superfine 29 6 sh. Valamennyi 280 angol fonton, zsákkal egyútt érte.

oder in hl á 75 ausgedrückt: 1890—01 6.211.160, 1889—90 3.999.790, 1888—89 7.061.820, 1887—88 3.912.065, 1886—87 5.341.231, 1885—86 2.229.133, 1884—85 4.718.904, 1883—84 5.612.615, 1882—83 6.884.784, 1881—82 5.496.985.

Die Bestände Californiens an Weizen, Gerste und Mehl umfassen nach Erhebung des Bórenkontrollen in San Francisco (Centals = 100 engl. Pfd.)

	Mehl hlrs.	Weizen cntls.	Gerste cntls.
1. December 1890	118.123	12.168.993	1.615.655
1. Juni 1890	81.090	4.801.063	1.004.457
1. December 1889	116.225	15.300.308	3.211.860
1. December 1888	95.906	10.619.630	4.087.650
1. Januar 1888	59.979	9.780.060	4.522.980
1. Januar 1887	89.605	7.812.830	2.590.250
1. Januar 1885	187.830	15.852.210	1.933.250

Folgende Tabelle weist die Ankünfte aus dem Innern nach und die Ausfuhr von San Francisco.

	Mehlbhlrs.	Weizen cnts.	Mehlhlrs.	Kuhlfuhr
v. 1. Juli 1890 h. 1. Dec. 1890	580.718	4.933.161	593.039	4.508.679
v. 1. Juli 1889 h. 1. Dec. 1889	381.406	5.510.188	488.936	4.998.789
Von Oregon:				

	Mehl hlrs.	Weizen cnts.
vom 1. Juli 1889 bis 1. Dec. 1889	27.989	258.229
vom 1. Juli 1890 bis 1. Dec. 1890	24.728	437.428

STATISZTIKA.

Mehlvorschiffungen aus Triest und Fiume im Jahre 1890. Nach: Pernambuco 87.345, Bahia 63.620, Rio de Janeiro 14.620, Santos 10.457, Rio Grande 1100, Maranhão 295,676, Pará-ha 3620, Macejo 4095, Paranyá-ha 2500, Maranhá 144, Porto Alegre-ha 699, összesen 214.594 bszl, és pedig 63.570 Economico, 550 Strazg, 73.537 Olden-Pestel, 15.750 Hagenmacher, 14.605 Viktoria, 7250 Louiza, 4700 Pannonia, 4700 Laszlo, 2250 Walzmüller, 2750 Agraz, 1100 Elsbacht, 4300 Konkordia, 5250 Gizein, 13.892 diverse márkák, összesen shrga 214.304 bszl.

Die Getreide-Ausfuhr und Einfuhr Oesterreich-Ungarns stellte sich in den zehn Monaten d. J. 1890, von Januar bis Ende Oktober wie folgt: Es betrug die Ausfuhr von Weizen 1.293.572 Meterzentner (— 327.006), von Roggen 1.013.267 (— 176.245), von Gerste 2.424.563 (+ 164), Mais 129.069 (— 336.024), Malz 1.013.267 (— 176.245), Mehl 1.061.492 (— 446.238). Dagegen betrug die Einfuhr von Weizen 3461 (— 26.409), von Roggen 25.481 (— 97.056), Gerste 47.394 (— 63.873), von Mais 396.472 (— 422.231), von Hafer 170.656 (— 152.363). Aus den vorstehenden Ziffern ergibt sich eine Verringerung des Auslandsverkehrs des Monarchie in jeder Beziehung, die bessere Ernte hat nur eine Abnahme des Importes, aber nicht auch eine Vergrößerung der Exportes im Gefolge gehabt, woraus hervorzulehrt, dass die Consumptionsfähigkeit innerhalb der Grenzen der beiden Staaten unseiner Monarchie gestiegen ist, und dass andererseits die hohem Getreidebill in den fremden Staaten unser Ausfuhr nach wie vor hinderlich im Wege standen.

Die Getreide-Einfuhr Deutschlands umfasste im November:

	1890	1889
von Weizen	462.734 q	457.182 q
„ Roggen	825.546	917.824
„ Hafer	27.451	199.508
„ Gerste	1.015.345	869.983
„ Mais	399.548	327.842

Die Weizen- und Gerste-Einfuhr hat demnach diesmal zugenommen, die von Roggen und Mais abgenommen, der Hafer-Import ist in ganz bedeutendem Masse zurückgegangen, das mag in günstigeren Ernte-Ergebnissen seinen Grund haben.

MARKTBERICHTE.

Glasgow, 10. Januar. Der heutige Weizenmarkt brachte keine Preisveränderung. Mehl war zu vorwöchentlichen Preisen leicht veräußert, bliesamer, Sommerweizen Patents waren gedrückt. Wir notiren heute: Ungarisches sh 34—36 6, Olnessa sh 33—33 6, Französisches sh 31—33, Deutsches sh 28 6—29, Minnesota Patents sh 31—32, Bakera 1a sh 26—27, andere Sorten sh 16—19, canadisches Patents sh 30—31, englisches Stadtpatents sh 31—32, Extra sh 29, Superfine sh 26 6. Alles per 250 engl. Pfd. incl. Sack.

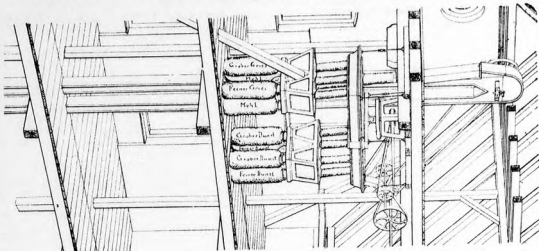
Ersatz für die vierfache Zahl gewöhnlicher Cylinder und Centrifugalsichter.

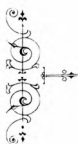
PLANSICHTER

PATENT CARL HILGENBERGER.

Über 800 Stück im Betriebe

Patentirt im allen Staaten.

AD. FISCHER

Civil-Ingenieur

und

CONSTRUCTEUR

für

MÜHLENBAU.

BUDAPEST,

Waltnerboulevard 74.

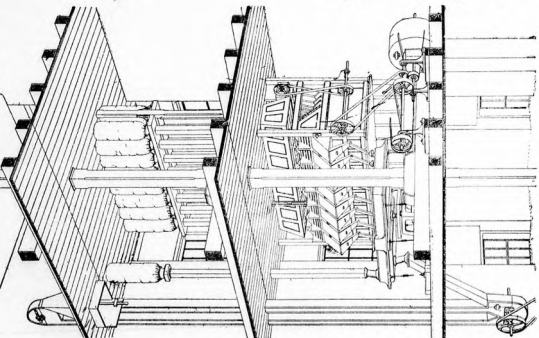

Neueste

GRIESPÜTZEREI

PATENT CARL HILGENBERGER.

40 Systeme.

Sortirt und putzt 10—16 Kilo Rohgries per Minute und liefert mahlfertig feinste Griesse in beliebiger Anzahl und Qualitäten, ferner gut sortirte, leichteste und griesfreie Abfälle.

Säcke!

Alle Gattungen **Jutesäcke** für Mehl, Kleie, Getreide etc. liefert zu billigsten Fabrikspreisen die
Erste Oesterreichische Jute-Spinnerei & Weberei WIEN, I. Maria Theresianstrasse Nr. 22.
 Fabriken in: **Neuprest** bei Budapest tägliche Erzeugung 32.000 Sack- und Packstoffe
Floridsdorf bei Wien * * * * * 28.000 * * * * *
Simmering * * * * * 22.000 * * * * *

in Summa täglich **80.000** Sack- und Packstoffe.
 Alle Correspondenzen an das Centralbureau in Wien. Telegramm-Adresse: **ERSTE Jutespinnerei Wien.**

Eleső osztály

cs. k. ezab.

Selyem-malomszita-gyár
ANT. WIESENBERG & SÖHNE

Wien VII., Zieglergasse Nr. 19.

Hengerek és verőpítlikre.

Minőség a legjobb svájci gyártmányal egyenlő

Árak olcsóbbak.

Árjegyzékek és mintalapok bérmentve.

Metallgewebe

aus feinstem plattirten engl. Stahldraht.

Dieselben verstopfen sich, nur leicht gespannt, **nahezu gar nicht**, ergeben daher gegenüber den gewöhnlichen Geweben eine

bessere d. h. constant gute Sichtung.

Zu beziehen durch

ADOLF FISCHER,

Civil-Ingenieur und Constructeur für Mühlenbau

Budapest V., Watznerboulevard 74.

PATENTE erwirken in allen Staaten

LUDWIG v. BENEDEK & Co.

Central-Bureau BUDAPEST, Museum-körut Nr. 10.

Mittelst Circular-Erlassen Z. 29324/86 des k. u. ung. Handelsministeriums dem Vertrauen der Erfinder empfohlen.

Jährlich über 500 Patent-Erwerbungen

Die vollst. Einrichtung einer Dampfmahlmühle.

bestehend aus 1 Dampfmaschine 120 Pferdekräfte, 2 Dampfkesseln, Dampfmaschinen, 5 kompletten Mahlgängen mit französischen Steinen und allem Zubehör, Exhaustor, 10 Elevatoren, 20 eisernen Schnecken, Griessatzmaschine, Sortierfächer, 6 verschiedenen Hartguss Walzenstühlen, 8 grossen doppelwirkenden Confrügmahlmaschinen, sowie komplette maschinelle Einrichtung für Reinigungsanlagen, Speicher, Schmiedewerkstatt etc. etc. soll wegen Auseinandersetzung sehr billig verkauft werden und wollen sich Belustigten an den Herrn Civil-Ingenieur **Franz Ramurath** zu Wilmshorff bei Berlin wenden.

Asthma

heile ich gründlich; Linderung auch bei alten Patienten. Leidenbeschreibung mit Angabe ob Füsse kalt an Paul Weidhaus Ober-Blaaswitz **Villa Antonie**. Correspondenz nur deutsch.

Az első magyar
juta-fonó és szövőgyár részv. társ. Lajta-Ujfalván
 Raktára BUDAPESTEN V., Béla-utca 2.
 szánja mindennemű gyártmányait
szákokból és csomagoló szövethől.

Die Act.-Ges. der **ersten ungarischen**
Jutespinnerei und Weberei in Lajta-Ujfalvu
 Niederlage BUDAPEST V., Béla-utca 2.
 empfiehlt ihre Erzeugnisse aller Gattungen
Säcke und Emballagen.

Sodronyszöveteket

malmok számára, elismert kftűnő kivitelben, mindenféle minőség, szembőség és erősségeken készít és ajánl

Kollerich Pál és fia

csász. és kir. udv. szállítók

első magyar sodronyszövet-, lamat- és szitaára-gyára

Budapestben, IV. Ferencz-József-rakpart 21. sz.

Dufour és Tórsa gyárától eredő valódi sodrót tiszt- és dara-selyemnek le-érőbb foraktára.

INSERATE

für den

„Magyar Molnár — Ungarischer Müller“

werden aufgenommen in der Administration

Budapest V., ker., Erzsébet-tér 19. szám.

wo auch die näheren Bedingungen bekannt gegeben werden.

A szítálás problémáját végleg megoldotta
a lüktető szítáló-gép

Winkler György szabadalom — Bühler Adolf gyártmánya.

Kick tanár ítélete a gép felől.

(Lásd Dingler's »Polytechnisches Journal« 1888. 168. kötet, 129. oldal.)

»Bármily eredeti Winkler gépe, de sőt bár mily megütő-között keltsen eleinte, még sem lehet kételkedni, hogy annak eszméje **kitűnő és alkalmas arra, hogy a szítálás folyamatának átalakítást idézzé elő.**

Bővebb felvilágosítást nyújtanak a vezérképviselek: Ausztria, Magyarország, Keleti államok, Oroszország, Spanyolország, Portugál és Dél-Amerika területére

CEBRÜDER ISRAEL TESTVÉREK

malomépítéset, malomkő- és gépgyár, Bécs, Währing, Herrengasse 9-13. sz.

Das Sichtproblem endgültig gelöst durch die
Pulsations-Sichtmaschine

Patent Georg Winkler — Fabrikat Adolf Bühler.

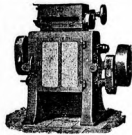
Urtheil von Professor Kick über diese Maschine.

(Siehe Dingler's »Polytechnisches Journal« 1888. Band 168, Seite 289 ff.)

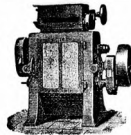
»So originell Winkler's Maschine ist, ja so befremdend sie die erste Zeit erscheinen mag, kann doch nicht gezwweifelt werden, dass die Idee derselben eine **vorzügliche ist, geeignet, eine Umgestaltung des Sichtprozesses hervorzurufen.**«

Weitere Auskünfte ertheilen die General-Vertreter für Oestereich-Ungarn, Orient, Russland, Spanien, Portugal und Südamerika

Mühlbauanstalt, Mühlestein- und Maschinenfabrik, Wien, Währing, Herrengasse Nr. 9-13.

G. DAVERIO
ZÜRICH (SCHWEIZ).

MALOMÉPÍTÉSI TELEP

kettős-, hármas- és négyes hengerszékek
 gabonatisztításra szolgáló gépek
 szita gépek, dara- és drczetisztító gépek
 stb. stb.

Diszkómány a nemzetközi malomparkiállításokon:
 Parisban 1885, Augsburgban 1886, Milanóban 1887.

Legnagyobb kitüntetések a nemzetközi kiállításokon:
 Parisban 1878, Sidneyben 1879, Melbourne 1881,
 Zürichben 1883, Odessában 1884, Parisban 1886,
 Barcelonában 1888, Parisban 1889.

BIZONYÍTVÁNY:

Budapest, 1889. december 18.

Daverio G. urnak, Zürich.

.....Folyó hó 13-án kelt b. sorai folytán örömdíjre szolgál kijelentetni, hogy az Ön által szállított hengerszékek működésével minden tekintetben a legököltesebben meg vagyok elégedve.

Haggenmacher Henrik.

MÜHLENBAU-ANSTALT

Zwei-, Drei- und Vierwalzenstühlen
 Maschinen für Getreideputzereien
 Sichtmaschinen, Gries- u. Dunstputzmaschinen
 etc. etc.

Ehrendiplom auf den internat. Müllerei-Ausstellungen in:
 Paris 1855, Augsburg 1886, Mailand 1887.

Höchste Auszeichnungen auf den internat. Ausstellungen in:
 Paris 1878, Sidney 1879, Melbourne 1881, Zürich 1883, Odessa 1884, Paris 1886, Barcelona 1888, Paris 1889.

A T T E S T :

Budapest, 18. December 1889.

Herrn G. Daverio, Zürich.

.....Zufolge Ihrer werthen Zuschrift vom 13. erl. mach ich mir Vergnügen Ihnen mittheilen zu können, dass ich mit den Leistungen Ihres *Walzenstuhles* in jeder Beziehung auf das Beste zufrieden bin.

Gez. Heiner Haggenmacher.

GANZ & COMP.

Vasöntöde és gépgyár részv. társaság
 Budapest és Leobersdorfban Bécs mellett

Eisengesserei u. Maschinen-Fabrik Act.-Ges.
 Budapest u. Leobersdorf bei Wien

hengerszékel, hámozó- és egyéb malom-
 gépeit;

turbinákat;

villamos világítást és erőátvitelt;

vasutí-kocsikat és vasutí-felszereléseket;

mindennemű kemény öntvénygyártmányait;

gép- és öntött-munkáit.

Szerkesztő: Bosányi Endre.

empfehlen ihre

Walzenstühle, Schäl- und sonstigen Müllerei-
 Maschinen;

Turbinen;
 Elektrische Beleuchtung und Kraftüber-
 tragung;

Eisenbahn-Waggonen und Eisenbahn-Ausrüs-
 tungen;

Hartgussfabrikate aller Art;
 Maschinen- und Guss-Arbeiten.

Börzsé Ottó könyvnyomdája, Budapest.